JAARVERSLAG
STICHTING LITERATUUR PRIJS 2021 – 2022

Libris Literatuur Prijs 2022

Missie en doelstelling

De Stichting Literatuur Prijs ziet bevordering van de literatuur in het algemeen en van de Nederlandstalige roman in het bijzonder als haar missie.
Ten behoeve van de ontwikkeling van een vitale leescultuur is het enthousiasmeren van het potentiële lezerspubliek, onder wie zowel jongeren (15 +) als ouderen, een belangrijk doel. Daarnaast wil de Stichting aan auteurs een platform bieden, zodat zij van daaruit meer bekendheid kunnen genereren.

Boekhandels weer geopend na Covid-19

De boekhandels hadden het in 2021 zwaar te verduren vanwege de corona-pandemie. Op 18 december 2021 werd wederom een lockdown afgekondigd, nadat de Omikron-variant zich zeer snel in Nederland bleek te verspreiden. De lockdown zou tot en met vrijdag 14 januari 2022 duren. Pas vanaf april 2022 werden alle beperkende maatregelen in Nederland opgeheven.

De CPNB besloot de Boekenweek van 2022 uit te stellen van maart naar april omdat deze beter tot zijn recht kan komen wanneer boekhandel en bibliotheek op volle sterkte open zijn. Vanwege coronamaatregelen was slechts een beperkt aantal bezoekers per vierkante meter toegestaan.

Fysieke boekhandels zagen hun omzet flink stijgen tijdens de Boekenweek van 2022. Voor het eerst sinds vijf jaar verkochten zij in de Boekenweek meer dan het jaar ervoor. Een stijging die zij na twee zware coronajaren goed konden gebruiken.

De jury van de Libris Literatuur Prijs 2022

De jury wordt samengesteld door het bestuur en heeft als taak uit de romans, verschenen in het kalenderjaar 2021 en die reglementair voor de prijs in aanmerking komen, één roman te kiezen dat naar haar oordeel literair het meest waardevol is. Die roman wordt bekroond met de Libris Literatuur Prijs ter waarde van 50.000 euro.
De jury kwam in totaal acht keer bij elkaar en werd in haar werkzaamheden ondersteund door de uitvoerend secretaris.

v.l.n.r. Femke Essink, Ahmed Aboutaleb, Alicja Gescinska, Katja de Bruin, Theo Hakkert

De samenstelling van de jury was als volgt:

- Ahmed Aboutaleb, burgemeester van Rotterdam
- Katja de Bruin, chef boekenredactie *VPRO Gids*
- Femke Essink, neerlandicus en literair criticus voor *De Groene Amsterdammer*
- Alicja Gescinska, filosofe, schrijfster
- Theo Hakkert, literair journalist/recensent, voor o.a. *Tubantia*

De jury is geheel onafhankelijk bij het maken van haar keuze. Het bestuur houdt zich gedurende het gehele traject van het juryberaad afzijdig en ziet de jury alleen tijdens het installatiediner en bij de nominatiebekend-making en prijsuitreiking.

Longlist, shortlist en bekendmaking winnaar

Wij hebben ons in dit verslagjaar ingezet om de boeken van de longlist, de shortlist en de winnaar van de Libris Literatuur Prijs 2022 zoveel mogelijk aandacht te geven.

Op 31 januari 2022 werd de **longlist** van achttien titels via een persbericht bekendgemaakt.

Op 28 februari 2022 werd de **shortlist** bekendgemaakt. De zes beste Nederlandstalige romans van 2021 die mee mochten dingen naar de Libris Literatuur Prijs 2022 werden door juryvoorzitter Ahmed Aboutaleb in Felix Meritis te Amsterdam bekendgemaakt.

De shortlist:

- *Willem die Madoc maakte*, Nico Dros – Van Oorschot
- *Wormmaan,* Mariken Heitman – Atlas Contact
- *De Mitsukoshi Troostbaby Company,* Auke Hulst – Ambo | Anthos
- *De atlas van overal,* Deniz Kuypers – Atlas|Contact
- *Onze kinderen,* Renée van Marissing – Querido
- *Aleksandra,* Lisa Weeda – De Bezige Bij
-

Bekijk hier de bekendmaking door juryvoorzitter Ahmed Aboutaleb in *Nieuwsuur* en de reportage van het bezoek aan de zes genomineerde auteurs.

De genomineerde auteurs werden in de loop van de ochtend van 28 februari door een televisieploeg van Nieuwsuur van de nominatie van hun roman op de hoogte gebracht. Op NPO 2 was die avond te zien hoe auteurs op hun eigen en op de vijf andere nominaties reageerden. Alle zes genomineerden ontvingen € 2.500,-.

v.l.n.r. Lisa Weeda, Auke Hulst, Renée van Marissing, Nico Dros, Mariken Heitman, Deniz Kuypers

De bekendmaking was te zien via een livestream-verbinding met de Zuilenzaal van Felix Meritis, Amsterdam.

Presentator Lucas Deman interviewde de zes auteurs.

Podcast-serie ‘De shortlist’

In de periode tussen de bekendmaking van de shortlist en de bekendmaking van de winnaar zijn de zes genomineerde titels voor de Libris Literatuur Prijs 2022 gepresenteerd in een 6-weekse **podcast**-serie “De Shortlist” die startte op 25 maart. In deze podcast bespreken jonge lezers de zes boeken die genomineerd zijn en praten met elkaar over wat hen is opgevallen, wat hen verrast heeft, wat ze van het verhaal vinden, hoe de schrijfstijl ze bevalt, met welke vragen ze achter zijn gebleven en nog veel meer. Vervolgens interviewen zij samen de auteur van het genomineerde boek.
Zie: https://www.librisprijs.nl/podcast-de-shortlist-2022

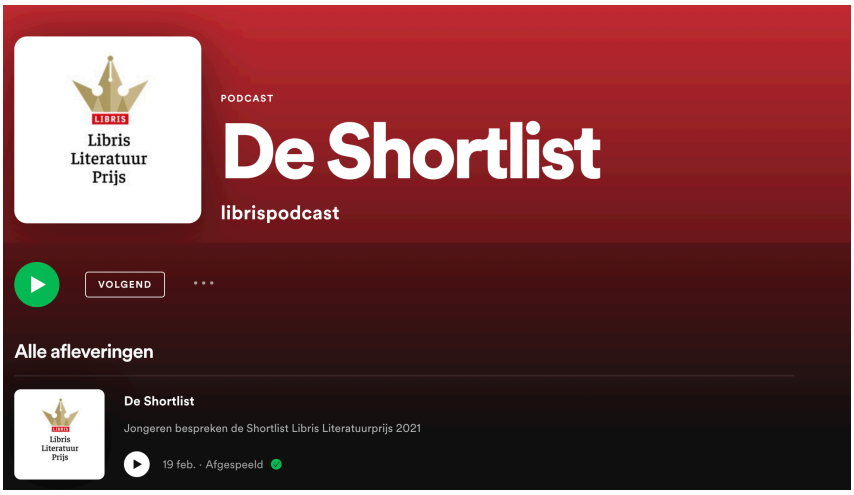

Achttien audiotrailers voor het onderwijs: #Dezin

Hogeschool Windesheim in Zwolle, Beeldengeluidopschool.nl en de Libris Literatuur Prijs realiseerden dit jaar samen de productie
van achttien audiotrailers over de titels van de longlist. Deze boektrailers laten in 90 seconden horen wat een boek teweegbrengt en worden samen met lesmateriaal geplaatst op het kanaal van Beeld & Geluid op het platform LessonUp en bovendien via Passionate/BulkBoek onder de aandacht gebracht bij alle scholen en docenten Nederlands. De boektrailers helpen leerlingen over boeken na te denken en te praten én er een onderbouwde mening over te vormen.

Op de bekendmaking van de shortlist van de Libris Literatuur Prijs 2022 introduceerden studenten aan de docentenopleiding Nederlands van de Hogeschool Windesheim de eerste editie van #DeZin.

Bekijk hier alle 18 audiotrailers.

Studenten van Hogeschool Windesheim in Zwolle

Jaap van der Molen, docent Hogeschool Windesheim en Marieke Hermans, Beeld & Geluid op School

Bekendmaking winnaar op maandag 9 mei 2022

De winnaar van de Libris Literatuur Prijs 2022 werd op 9 mei in Felix Meritis bekend gemaakt nadat alle zes genomineerden nog eens extra in het zonnetje werden gezet in een hommage-show voor de auteurs en hun boek.

Gijs Scholten van Aschat, Pieter Kuijpers en René Mioch, Alexandra Hunts, Ceylan Utlu en Jan Robijns, Keez Duyves en Mette Sterre, Bas Haring traden op voor de zes auteurs.

De presentatie was in handen van Lucas Deman.

Tonko Dop interviewt juryvoorzitter Ahmed Aboutaleb

De hommageshow in de Zuilenzaal:

In de Concertzaal werd tijdens een feestelijk diner de winnaar als volgt bekend gemaakt door de jury:

“De winnaar van de Libris Literatuur Prijs 2022 is een boek dat qua vorm, inhoud en denkkracht zijn gelijke niet heeft – het vertelt een verhaal dat tegelijk hedendaags is én de geschiedenis van de mensheid omspant. De winnaar van de Libris Literatuur Prijs 2022 is *Wormmaan* van Mariken Heitman.”

Het volledige juryrapport is te lezen op:
https://www.librisprijs.nl/winnaar-libris-literatuur-prijs-2022-juryrapport/

De Hommage-show, de reportage van Nieuwsuur van de bekendmaking van de winnaar en de overhandiging van de prijs in Felix Meritis zijn hier te zien.

Mariken Heitman werd na de bekendmaking geïnterviewd in NIEUWSUUR door Jeroen Wollaers:

De winnaar van de Libris Literatuur Prijs ontvangt € 50.000,-- en een bronzen legpenning, ontworpen door Irma Boom.

De zes genomineerde auteurs ontvangen elk € 2.500,--.

Het totale prijzengeld van de Libris Literatuur Prijs bedraagt daarmee
€ 65.000,-, ter beschikking gesteld door de Libris boekhandelaren.

Media

De bekendmaking van de Libris Literatuur Prijs mocht ook dit jaar op veel publicitaire belangstelling rekenen, met als hoogtepunt de prijsuitreiking zelf.
Alle grote kranten publiceerden artikelen over de winnende roman *Wormmaan* van Mariken Heitman.
De publiekscampagne werd begeleid door het sturen van diverse persberichten, raambiljetten met de zes shortlist-titels in maart en van de winnaar in mei, naar alle boekhandels en bibliotheken in Nederland, door het produceren van een nieuwe serie podcasts en achttien audiotrailers getiteld #Dezin, die nog allemaal online staan.

Libris Blz. plaatste paginagrote advertenties in o.a. Trouw en de Volkskrant. De bekendmaking van de prijs werd rechtstreeks uitgezonden door Nieuwsuur, voorafgegaan door een korte sfeerreportage en gevolgd door een interview met de winnaar live vanuit Felix Meritis. In VPRO's "Nooit meer slapen" werd Mariken Heitman de volgende dag live een uur lang geïnterviewd over haar winnende roman. Ze kreeg een wekelijkse rubriek met de titel 'Bericht uit de tuin' in het boekenprogramma *Brommer op zee* (NPO2 zondagavond) waarin ze de geheimen van een moestuin onthult.

Financiën

De prijs wordt met name mogelijk gemaakt door de sponsor Libris, een inkoopcombinatie en samenwerkingsverband van 115 zelfstandige kwaliteitsboekhandels. Ze kenmerken zich door een breed assortiment en uitgebreide kennis van het aanbod en vervullen bovendien een regionale functie. Binnen het boekenvak is Libris een van de meest toonaangevende boekhandelsgroepen.
De uitgevers van de genomineerde titels dragen bij in de promotiekosten. Naast het prijzengeld vormen de voornaamste kosten die van de jury, de organisatie en de kosten van de prijsuitreiking zelf. Het boekjaar loopt van 1 juni 2021 tot en met 30 juni 2022.

Rekening van baten en lasten over de periode 1 juni 2021 tot en met 30 juni 2022

	Begroting 2022-2023	Resultaat 2021-2022	Begroting 2021-2022	Resultaat 2020-2021
	€	€	€	€
baten				
sponsoring	182.730	182.730	182.730	182.730
uitgevers	35.000	15.400	12.000	10.000
de toekomst van het boek				
campagne leesbevordering				
rentebaten				
saldo baten	**217.730**	**198.130**	**194.730**	**192.730**
lasten				
prijzengeld winnaar	50.000	50.000	50.000	50.000
prijzengeld genomineerden	15.000	15.000	15.000	15.000
honoraria jury	25.000	25.000	25.000	25.000
kosten jury	7.500	5.738	7.500	1.048
kosten nominiaties en uitreiking	41.000	37.625	33.500	28.592
drukkosten	4.000	3.844	3.500	3.245
Kosten pers, marketing, promotie, 30e jubileumjaar	17.500			
kosten verzending	3.500	2.145	3.274	2.624
kosten productie winnaar		-570		-238
beheer en organisatie	50.930	46.929	45.350	43.870
website	2.000	4.416	3.000	2.709
overig / onvoorzien	1.300	0	8.606	0
saldo lasten	**217.730**	**190.127**	**194.730**	**171.850**
saldo baten / lasten	**0**	**8.003**	**0**	**20.880**

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Literatuur Prijs is onbezoldigd. Het bestuur wordt bij haar werkzaamheden en activiteiten ondersteund door een uitvoerend secretaris.

© Bart Grietens

v.l.n.r.
René Appel, Judith Uyterlinde, Wouter van Gils (vice-voorzitter), Alexander Rinnooy Kan (voorzitter), Caroline Damwijk, Janny Nijhof (secretaris), Arno Koek.
Jef van Gool (penningmeester) staat niet op deze foto.

Amsterdam, september 2022.